

suffragii, (ut loquuntur Pontifices, & Theologi;) id est, eo modo quo cetera piorum bona opera satisfactoria, scilicet orationes, jejunitia, flagellationes, peregrinations, elemosynæ defunctis suffragantur, non via iustitiae, sed quatenus Divina Misericordia pro illorum Animabus hæc accepta habet. Cujus rei duplicitatem asserti Cardinalis Cajetanus Tract. 18. De Indulgentiis, q. 5. Prima est, quod penitentia sive alterius rationis a penitentiis Animarum separatarum, nec cum illarum, acerbitate valeant comparari: sicut penitentia est alterius omnino ratio quamvis a penitentia servit, longeque levior, quo sit, ut sicut servitus pecunia non redimetur secundum iustitiae rigorem, sed secundum receptionem domini, ita penitentia separatarum penitentia, ac satisfactoria nostra non redimuntur secundum iustitiae rationem, sed secundum divinæ Misericordie dispensationem. Secunda ratio est, quod forum nostrum, in quo hic patimur, longe sit diversum a foro, in quo Anima separata paniuntur. Forum nostrum lene est, quasi canonicum, aut civile; istud severum, quasi forum rerum capitalium. Quoadmodum igitur, si quis hic ob debita servitio mancipatus esset, (ut olim fiebat) a Clericis in forum rerum capitalium incidisset, non sufficeret pecunia ad ilium redimendum a servitio; nec penitentia canonica sufficeret a Clerici vitam redimendam: ita non sufficiunt penitentia nostra, laborioseque Penitentia opera ad satisfaciendum iustitiae divine pro animabus in Purgatorio dentibus; quia tamen sufficiunt ad satisfaciendum pro ipsius antequam corporibus soluta, & in forum ira, ac severitate divina iustitiae translatæ essent. Non enim patet nobis via Juris aliqua, ut forum illud ad eam ad cuique redemptiōnem, sed una divina Misericordia fiducia suffragia nostra, satisfactorię Deo ad Animarum patientem levamen offerimus. Sammū tamen Pontifex eadem autoritate sibi a Christo commissa confert Indulgentiam ex Ecclesiæ Thesauro pro defunctis, ac pro vivis, sed longe diverso modo: vivos liquide abfolvit, ut Iudee: defunctis auxiliaria suffragia confert, divina Misericordia confidens, futurumque sperans, ut pro illorum levamine hac accepta habeat. Id exemplo illitum. Princeps civitatis aliquis ex ariano publico cives omnes are alieno gravatos liberare decrevit, quorum aliqui ejus dominio subditis manebant; alii sub alieno venturisti, propter debita servitio addidi: in eocasu eadem sufficitate pecuniam dispensat pro publico ariano pro utrifice: sed Jurisdictione sue subdito judicari etiam potest abfolvit a debito: alieno vero servitio mancipatis subveniente non potest, nisi pecuniam in modum auxiliū mitendo, si forte eam acceptam habeat dominus, ipsolque libertate donet. Pari quodam modo Summus Pontifex peccatas vivorum, ac defunctorum peccatis debitos ex Ecclesiæ Thesauro solvatur, utriusque celesti Thesauri opes dispensat: sed vivis applicat abfolviō; defunctis succurrendis, sive satisfactorię fiducia suffragia ad illorum liberationem, vel levamen Deo offerendo.

REGULA XVI.

Quibuscumque Purgatoriis animabus plenaria indulgentia applicetur, non ideo a penitentia statim liberantur.

Non enim certum est, an hujusmodi suffragium divina Misericordia pro illorum liberatione accipit haberet. Deinde id suffragiorum genit illos proficit, qui in hac vita, ut sibi proficit, meruerint. Quamvis autem meruerint omnes, qui in gratia, & caritate obterunt, ut hæc sibi possint proficere, non tamē, ut hæc sibi re ipsa proficit; sed illi sibi, qui reverentia, & devotione singulare claves Ecclesiæ, & Indulgentiarum aperiunt, qui misericordia, foliicitudine ad satisfaciendum pro peccatis, studio ad suffragandum. Defunctis insigiles extire, (inquit Cardinalis Cajetanus). In hisque rei confirmatione affert verba S. Thomæ, 3. pt. q. 52. art. 8. ad 1. ferentis, ex testimonio S. Augustini in Epist. ad Eudoxium, quod sibi objecterat, Non potest, sed, ut cur gratia Regularibus tempore Jubilai Pontificis Litteris concessa restringantur: nec a quovis Superiori Regulari prohibiti possunt Visitari Religiosi, aut Moniales, ne illis fruantur.

REGULA XVII.

Jubilai tempore semel tantum hac gratia frui possunt Regulares, Confessarijque Secularem, aut alterius Ordinis Regularium eligere. Unde Viri Religiosi, aut Moniales exempla Confessionis invalidam, ac nullam edenter, si altera via peccata deponerent apud facultatem Sacerdotem, aut alterius Ordinis Regularium a Prelatis suis Regularibus non approbarunt, sive absque eorum licentia.

REGULA XIX.

Cum Jubilium pluribus beldamadibus datur, Indulgentiam Jubilai bis non consequitur, qui opera Pontificis Diplomaticæ praescripta bis pergit, & verbi gratia, qui prima, & altera hebdomada pia Jejunia obseruat, Ecclesiæ ad Stationibus definitas, precis fundit, peccato confitetur, & Sacram Eucharistiam percepit.

Hæc Regula colligitur, una ex Pontificis Diplomaticæ, quæ hanc Indulgentiam semel tantum obtinere significant, tum ex S. Th. in 4. Sentent. dist. 20. q. 1. a. 3. qu. 2. ad quartum. Quandocunque (inquit) Indulgentia ad determinatum tempus datur, ut cum dicunt: Quicunque vadit ad Ecclesiam talem ulquo ad eale tempus, habet tantum de indulgentia intelligi semel tantum: sed in alijs

casu, (ut loquuntur Pontifices, & Theologi;) id est, eo modo quo cetera piorum bona opera satisfactoria, scilicet orationes, jejunitia, flagellationes, peregrinations, elemosynæ defunctis suffragantur, non via iustitiae, sed quatenus Divina Misericordia pro illorum Animabus hæc accepta habet. Cujus rei duplicitatem asserti Cardinalis Cajetanus Tract. 18. De Indulgentiis, q. 5. Prima est, quod penitentia sive alterius rationis a penitentiis Animarum separatarum, nec cum illarum, acerbitate valeant comparari: sicut penitentia est alterius omnino ratio quamvis a penitentia servit, longeque levior, quo sit, ut sicut servitus pecunia non redimetur secundum iustitiae rigorem, sed secundum receptionem domini, ita penitentia separatarum penitentia, ac satisfactoria nostra non redimuntur secundum iustitiae rationem, sed secundum divinæ Misericordie dispensationem. Secunda ratio est, quod forum nostrum, in quo hic patimur, longe sit diversum a foro, in quo Anima separata paniuntur. Forum nostrum lene est, quasi canonicum, aut civile; istud severum, quasi forum rerum capitalium. Quoadmodum igitur, si quis hic ob debita servitio mancipatus esset, (ut olim fiebat) a Clericis in forum rerum capitalium incidisset, non sufficeret pecunia ad ilium redimendum a servitio; nec penitentia canonica sufficeret a Clerici vitam redimendam: ita non sufficiunt penitentia nostra, laborioseque Penitentia opera ad satisfaciendum iustitiae divine pro animabus in Purgatorio dentibus; quia tamen sufficiunt ad satisfaciendum pro ipsius antequam corporibus soluta, & in forum ira, ac severitate divina iustitiae translatæ essent. Non enim patet nobis via Juris aliqua, ut forum illud ad eam ad cuique redemptiōnem, sed una divina Misericordia fiducia suffragia nostra, satisfactorię Deo ad Animarum patientem levamen offerimus. Sammū tamen Pontifex eadem autoritate sibi a Christo commissa confert Indulgentiam ex Ecclesiæ Thesauro pro defunctis, ac pro vivis, sed longe diverso modo: vivos liquide abfolvit, ut Iudee: defunctis auxiliaria suffragia confert, divina Misericordia confidens, futurumque sperans, ut pro illorum levamine hac accepta habeat. Id exemplo illitum. Princeps civitatis aliquis ex ariano publico cives omnes are alieno gravatos liberare decrevit, quorum aliqui ejus dominio subditis manebant; alii sub alieno venturisti, propter debita servitio addidi: in eocasu eadem sufficitate pecuniam dispensat pro publico ariano pro utrifice: sed Jurisdictione sue subdito judicari etiam potest abfolvit a debito: alieno vero servitio mancipatis subveniente non potest, nisi pecuniam in modum auxiliū mitendo, si forte eam acceptam habeat dominus, ipsolque libertate donet. Pari quodam modo Summus Pontifex peccatas vivorum, ac defunctorum peccatis debitos ex Ecclesiæ Thesauro solvatur, utriusque celesti Thesauri opes dispensat: sed vivis applicat abfolviō; defunctis succurrendis, sive satisfactorię fiducia suffragia ad illorum liberationem, vel levamen Deo offerendo.

REGULA XVII.

Tempore Jubilai quilibet tam Secularis, quam Regularis Confessarium eligeat potest, quem voluerit, ex approbatione ad hanc effectum. Unde Viri Religiosi, & Sanctorum Sacerdotum facultati faculari, aut alterius Ordinis Regulari peccata sua confiteri possunt, & ab iis absolvit, repugnantibus etiam Superioribus Regularibus.

Facultas enim eligendi Confessarium Pontificis Diploma sub hac forma conceditur tempore Jubilai: Omibus, eligenti Confessarium, & singulis Christi Fidelibus utrinque sexus, tam Laicis, quam Ecclesiasticis, faculari, & Regulariis cuiusvis Ordinis, & Congregationis, & Instituti, tam in Urbe, quam extra eam, ubique locorum degentibus licentiam concedimus, & facultatem, ut sibi ad hanc effectum eligere possit, quemcumque Presbyterum Confessarium, tam Secularis quam cuiusvis Ordinis, & instituti Regularum ex approbatione a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicacione, Suspensione, & alii Ecclesiasticis Sententiis, & Censuris, a fave, vel ab homine gravis causa latere, seu in fidei, necnon ab omnijs peccatis, excessibus, criminibus, & delictis, quamvis gravibus, & enormous, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolica quoniamcunque reservatis, in foro confitentia, & hac vietam, abfolvere, & liberare valent.

Contrarium quidem Clemens VIII. declaravit olim Decreto, quod incipit, Ad perpetuam rei memoriam; sed supponet facultatem tam amplam, & tam expressa verbis contemptum Pontificis Litteris non concedi, sed solum eligendi quemcumque idoneum Confessarium, at colligunt ex Barbosa Decretum illud commemorante Libro De Officio, & Profeſate Episcopi, p. 2. Allegatione 25. 8. 64. Utrum autem Cinquies quando tempore Jubilai evitaret tam Seculari, quam Regulari facultas eligendi quemcumque idoneum Confessorem concederet, integrum sit ipsi Regulari extra Religionem confessoris Non posse, ex Decreto Clementis VIII. quod incipit, Ad perpetuam rei memoriam, resolutum Usiglione, &c. Suis, & Decolorum fuorum Confirmationes interpretari potuit Clemens VIII. non Successorum Pontificum, qui facultatem concedant quibuslibet Fidelibus, etiam cuiusvis Ordinis, & Congregationis Regularibus, eligendi tempore Jubilai Quemcumque Presbyterum Confessarium, tam Secularis, quam cuiusvis Ordinis, & Instituti Regularum ex approbatione a locorum Ordinariis. Cum itaque Favores convenientes ampliari, ut libet Reguli Juris, & Beneficia Principis, quam latissime dicuntur interpretari: non est, cur gratia Regularibus tempore Jubilai Pontificis Litteris concessa restringantur: nec a quovis Superiori Regulari prohibiti possunt Visitari Religiosi, aut Moniales, ne illis fruantur.

REGULA XVIII.

Jubilai tempore semel tantum hac gratia frui possunt Regulares, Confessarijque Secularem, aut alterius Ordinis Regularium eligere. Unde Viri Religiosi, aut Moniales exempla Confessionis invalidam, ac nullam edenter, si altera via peccata deponerent apud facultatem Sacerdotem, aut alterius Ordinis Regularium a Prelatis suis Regularibus non approbarunt, sive absque eorum licentia.

REGULA XIX.

Cum Jubilium pluribus beldamadibus datur, Indulgentiam Jubilai bis non consequitur, qui opera Pontificis Diplomaticæ praescripta bis pergit, & verbi gratia, qui prima, & altera hebdomada pia Jejunia obseruat, Ecclesiæ ad Stationibus definitas, precis fundit, peccato confitetur, & Sacram Eucharistiam percepit.

Hæc Regula colligitur, una ex Pontificis Diplomaticæ, quæ hanc Indulgentiam semel tantum obtinere significant, tum ex S. Th. in 4. Sentent. dist. 20. q. 1. a. 3. qu. 2. ad quartum. Quandocunque (inquit) Indulgentia ad determinatum tempus datur, ut cum dicunt: Quicunque vadit ad Ecclesiam talem ulquo ad eale tempus, habet tantum de indulgentia intelligi semel tantum: sed in alijs

De Extrema Unctione.

qua Ecclesia sit indulgentia parentis; sicut in Ecclesia B. Petri quadraginta dierum, tunc quies vadit aliquis, tunc Indulgentiam consequtur.

REGULA XX.

Probanda, & laudanda est Piorum solicitude, qui opera Pontificis Jubilai Diplomate prescripta bis faciunt.

Hæc enim repetitio ipsi prodest ad accuratiorem, & plenioram satisfactionem, amplius meritorum, & ad ejusdem Indulgentia fructum uberiorum consequndam, si forte prima vice non ita dispositi fuerint, ut totum a Deo obtinerent. Atque pī illi devotorum Christi famulorum, ac famularum conuentuini, præxice faciet Bonifacius VIII. Extrav. Antiquor. Extra. De Penitentia, & Remissione, dicens: Uau quique tamē plus meretur, & Indulgentiam effectus consequtetur, qui Basilicas ipsas amplus, & Indulgentias frequentat.

CAPUT PRIMUM.

De Natura Unctionis Extremae.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum Extrema Unctio sit Nova Legis Sacramentum.

PROPOSITIO UNICA.

Extrema Unctioni proprio Sacramenti ratio convenit.

ID perspicuum fiet, si verba, quibus S. Jacobus Apostolus sub hac forma induxit Sacramentum promulgavit, attendamus. Sic autem habet Epistola sua Catholica cap. 5. Informatur quis in vobis induxit Presbyteros Ecclesie, & operari super eum, & sanctificare eum in nomine Domini. Et oratio fidei salutis in primis: & alleluia eum Dominus. Et si in peccatis suis, & remittentur ei. Signum enim sensibile perpetuum, utim habens condonandi peccata, & grām sanctificantem conferendi, verum, ac proprium dictum Sacramentum est: atque ex his S. Jacobus verbis perspicuit, ac exploratum est. Extremam Unctionem esse signum sensibile, perpetuum, utim habens conferendi gratiam sanctificantem. Si grām enim sensibile est, cum materia sensibili, scilicet oleo, unctioneque, & praescripta verborum forma conlect: perpetuum, siquidem Unctionis Rituum cuius S. Jacobus meminit, non dubius tantum primis facultatibus, sed sequentibus ad nostrā usq[ue] tempora in Ecclesia fuisse usurpatum, veteres Patres, Synodi, Autores Ecclesiastici celantur; vnde gratiam sanctificantem confunduntur habentes, probatur ex eo, quod juncta oratione remittunt peccata: Ungentes cum elo in nomine Domini: & oratio fidei salutis in primis: & si in peccatis suis, remittentur ei.

Hanc Regulam tradit S. Thom. in 4. Statut. Dist. 20. q. 1. art. 3. Quæst. 2. ad quartum: Ille (inquit) qui est vicinus Ecclesie, & etiam Sacerdos, & Clerici, consequuntur tantam Indulgentiam, sicut illi, qui venient a mille diebus: quia remissio non proportionatur labori, sed meritis, quae dispensantur: sed illi, qui plus laborare, plus de merito acquirentur.

REGULA XXI.

Judicato, aut Indulgentias alii, sive vivis, sive defunctis applicare, aut fructum eam ad illos transferre Eideles non possunt, qui operari parangunt pro illis consequntur, nisi precepta, nra Pontificis Litteris id exprimantur.

Hæc Regula colligitur ex S. Thom. in 4. Sentent. dist. 20. q. 1. art. 3. Quæst. 3. ad secundum: Opus proprium (inquit) potest qui applicare per intentionem eiusdem voluntatis; & ideo potest pro quecumque vult satisfaciens: sed Indulgentia non potest applicari ad aliquem, nisi ex intentione eius qui das Indulgentiam; & idecum ipso applicari ad faciem, vel dantem (sic autem illud non potest) illi, qui hoc facit, ad alterum hanc intentionem transferre non potest. Si tamen fieri sit Indulgentia, ille qui facit, vel pro quo hoc sit, habeat tantam Indulgentiam, valens ei, pro quo sit: nec tunc illi, qui facit hoc opus, daret alteri Indulgentiam, sed illi, qui Indulgentiam sub tali forma facit.

TRACTATUS

De Extrema Unctione.

Dividem Regem tribus vicibus unctum esse legimus. Primum in domo patris sui: secundo in Hebreo, ut regnaret super Domum Iuda, post quam unctionem multa, & adversa passus est. Tertio iterum unctus est in Regem super omnem fratrem; post quam unctionem in pace regnabit. Prima significabit unctionem, quæ sit in Baptismo, & quæ ipsa signum est futuris non Regi illis participes, quod expectant, Regni sempiterni, Regni a constitutione Mundi. Altera significabit Unctionem, quæ sit in Sacramento Confirmationis, per quam non nobis conferuntur Spiritus Sanctus ad resiliendum diabolus tentationis, qui nos per omne vite nostræ tempus graviter oppugnat nunquam intermitte, cum nihil aliud sit vita hominis super terram, quam Militia. Tertia significabit Unctionem modum: Sanctorumque hoc fici: de ceteris consulere voluntate Dilectorum, adjectisnam filius mens Celestini Diaconus in Epistola sua, offerta tua Dilectione possum illud, quod illim negata.

Prodebet secundo S. Jo. Chrysost. Lib. 3. De Sacerdotio, ubi de potestate Sacerdotum ad remittenda peccata sic loquitur: Neque enim solum cum nos regnarent, sed potest etiam condonandorum nobis peccatorum facultatem obtinere. Inquit, inquit, inter vos aliquis? Accerit Presbiteros. At Sacerdotes non habent potestem remittendi peccata regeneratis, & quidem simili modo, quo remittunt in Baptismo, nisi per Sacramentum.

Prodebet tertio Innocentius I. respondens Decetum hunc in modum: Sanctorumque hoc fici: de ceteris consulere voluntate Dilectorum, adjectisnam filius mens Celestini Diaconus in Epistola sua, offerta tua Dilectione possum illud, quod illim negata. In nobis aliis, vocet Presbyteros, & orient super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & si peccata fecerit, remittent ei: Quod non est dubium de Fidelibus agrotianis accipi, vel intelligi debere: qui Sanguis Oleo christi peccata posunt, quæ ab Episcopo confitebuntur, non solum Sacramentum, sed omnia, uti Christiani licet in sua, aut suorum necessitate inveniendu. Ceterum illud sanguinem videtur ad teatrum, ut ad Episcopum ambigatur, quod Presbyteri licet non dubium est. Nam idcirco de Presbyteris dictum est, quod Episcopi occupationibus aliis impediti, ad omnes languidos iras posunt. Ceterum Episcopus aut potest, aut dignum ducit aliquem a se visitandum, & benedicere, & tangere chris-

tate,

Si p. S. Cyrillo Alexandrinus, Vito Antiocheno, S. Gregorio Magno &c. confit. Infirmorum Unctionem Extremam illis Seculis in Ecclesiis alparsum, & pro Sacramento habita fuisse. Unde Auctores, qui Piorum Vitis scripferunt, sive illorum obitum ostraverunt, prætermere mortem illum tamquam notissimum, & quodidianum.

Secundo, qui paulo post baptismum suscepimus ex hac vita migrare, Sacramentum Extremae Unctionis non suscepimus, custodia per illud breve tempus baptismali summa. Non mirum ergo, quod *Confessio Magnus*, qui baptismum paulo ante obitum suscepit, ut referit *Eusebius Lib. 4 de ejus Vite*, Unctionem Extremam non suscepit.

Tertio, Unctionem Extremam adhiberi non potuisse iis, qui morte subiacti intercepisti sunt, & absole agnoscendi pravia obierunt, ut *S. Jo. Chrysostomus*, *S. Paulus Eremita*, *Simeon Stylites*, *Barlaam, Joachim, Paphnutius*, & aliis de quibus in *Vitis Patrum*: unde non mirum est, quod Unctionem Extremam ab illis suscepimus non meminimus, qui Vitas illorum scripferunt, cum nec eam suscipere potuerint, nec debuerint.

Quarto, Auctores plerisque in Objectione laudatos, scilicet *Gregorium Nazianzenus* in *Vita Sororis Gorgoniae*, *Gregorii Patris*, & *Basilii*; *Gregorium Nyssenus* in *Vita*, aut *Laudationis Gregorii Neocaliforniensis*, *Ephremi*, & *Macrinae Sororis*; *S. Ambrosius* Orationibus de obitu *S. Viri fratris*, & *Theodosii Augusti*; *Severum Salpium* in *Vita S. Marinii*; *S. Hieronymus*, cum *Nepotiani*, & *Marcellae* mortes celebravit; *S. Augustinus*, cum mortem Monachis matris descripsit; *P. Julianus*, & *S. Augustini*; *Fernandus Diaconus*, cum *S. Fulgentius* obitum commemorauit, nullam Vitiæ ab ipsi suscepimus mentionem fecisse, quod tandem administrabatur moriari ex veteri Ecclesiæ Regula, de qua *Nicana Synodus* Can. 13. *Dicitur*, qui ad extum venient, etiam nunc lex antiqua, regularijs servabitur, ita ut si quis ereditus e corpore, ultimo, & neceſſario Viatico minimo privetur. Quomodo ex Autorum illorum silentio non recte colligatur, pio homines, quorum mortes describunt, Viatico Corporis Domini in extu mortuorum non suffit. Nec ergo recte colligatur eos Extrema Unctione procuratos non suffit, quod ejus non meminimus nisi Scriptores laudent.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Infirmorum comprehendende videri possunt, utroque Christianis Pententiæ consummationem. *Si Postidus de S. Augustino* scribit: *Post perceptum Baptismi, etiam laudato Christianis*, & *Sacerdotes absque digno, & competenter Pentimenti exire de corpore non debet. Quod etiam ipse fecit ultima, quia defunctus est, agnoscendum. Sic Ferrandus Diaconus de S. Fulgentio scribit, Ipsi Postremo sua Pentimenti conferuans*. Ad quartum respondetur. His ipsis Seculis Extremam Infirmorum Unctionem in Ecclesiis usitata probari refutmonis Innocentii I. Augustini, S. Cyrilli Alexandrinii, & Victoris Antiocheni, quinto Seculo. S. *Gregorii Magni*, necon *Vita S. Augustini*, seu *Eugenii Abbatis Ivrensis* ab ejus Discipulo scripta, sexto Seculo: S. *Eligii Noxiomensis*, necon *Vita S. Hunegundi* ab *Auctore Anonymo* co-*robo* scripta Septimo Seculo: *Vita Caroli Magni ab Eparcho*; S. *Mauræ a Prædicio Trecenii Episcopo*; *Adelardi Corbeiensis Abbatis a Praefatio Radberti*; *S. Remberti Bremerensis Episcopi* ab *Auctore coetaneo* scripta, non Secundo. Quomodo ex aliorum silentio colligi non posset, illis, quorum Vitas scripferunt, sacra Unctione non suffit, extrémis delibetur.

Addiderim, quod cum *Vaticum*, *Eucharistia* suscepimus post Unctionem Infirmorum, hanc suscepimus intelligenti sunt, qui *Vaticum suscepere*, quamvis id non exprimatur; quemadmodum *Sacramento Pentimenti* intelligitur expiatio, qui *Vaticum Eucharistia* modo suscepimus. *Auctor Vite* id non exprimat,

Ad quinque respondetur. Cum *Extrema Unio* sit *Opus*

nitemus consummatio, ut ex *Origene*, S. *Jo. Chrysostomo*, & Concil. Trid. dicimus, Conciliorum, & Pontificum illis Seculis in Ecclesiis alparsum, & pro Sacramento habita fuisse. Unde Auctores, qui Piorum Vitis scripferunt, sive illorum obitum ostraverunt, prætermere mortem illum tamquam notissimum, & quodidianum.

Obijcunt, *Unctionem Extremam non esse a Christo in-*

stitutam; nihil enim de illa in *Evangelio* habetur.

Respondet, *Secundum opinionem Magistrorum Sententiarum*, S. Bonaventura, & Hugo, & S. Victor, a Christo latein mediate institutum *Unctionem Infirmorum Extremam*. Apostolus enim ipsam instaurare ait in *instituere* Spiritus Sancti, & porrecte sibi a Christo concessa. Cetera vero Theologi a Christo immediate institutam propagant, ut & cetera Sacraenta, cui sententia fuit magis *Tridentina Synodus*. Nec ostendit, quod expressa illus mentio in *Evangelio* non sit. *Unguentum ergo, quod baptismum ante obitum suscepit, ut referit Eusebius Lib. 4 de ejus Vite*, *Unctionem Extremam non suscepit*.

Tertio, *Unctionem Extremam adhiberi non potuisse iis, qui morte subiacti intercepisti sunt, & absole agnoscendi pravia obierunt*, ut *S. Jo. Chrysostomus*, *S. Paulus Eremita*, *Simeon Stylites*, *Barlaam, Joachim, Paphnutius*, & aliis de quibus in *Vitis Patrum*: unde non mirum est, quod *Unctionem Extremam* ab illis suscepimus non meminimus, qui Vitas illorum scripferunt, cum nec eam suscipere potuerint, nec debuerint.

Quarto, Auctores plerique in Objectione laudatos, scilicet *Gregorium Nazianzenus* in *Vita Sororis Gorgoniae*, *Gregorii Patris*, & *Basilii*; *Gregorium Nyssenus* in *Vita*, aut *Laudationis Gregorii Neocaliforniensis*, *Ephremi*, & *Macrinae Sororis*; *S. Ambrosius* Orationibus de obitu *S. Viri fratris*, & *Theodosii Augusti*; *Severum Salpium* in *Vita S. Marinii*; *S. Hieronymus*, cum *Nepotiani*, & *Marcellae* mortes celebravit; *S. Augustinus*, cum mortem Monachis matris descripsit; *P. Julianus*, & *S. Augustini*; *Fernandus Diaconus*, cum *S. Fulgentius* obitum commemorauit, nullam Vitiæ ab ipsi suscepimus mentionem fecisse, quod tandem administrabatur moriari ex veteri Ecclesiæ Regula, de qua *Nicana Synodus* Can. 13. *Dicitur*, qui ad extum venient, etiam nunc lex antiqua, regularijs servabitur, ita ut si quis ereditus e corpore, ultimo, & neceſſario Viatico minimo privetur. Quomodo ex Autorum illorum silentio non recte colligatur, pio homines, quorum mortes describunt, Viatico Corporis Domini in extu mortuorum non suffit. Nec ergo recte colligatur eos Extrema Unctione procuratos non suffit, quod ejus non meminimus nisi Scriptores laudent.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præcipue Presbiteris, in statu perfectionis constitutis, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Sexto, Auctores illi, qui pios homines, quorum Vitas scribant, in Penitentia mortuos esse testati sunt, sub nomine generico *Pentimenti* Unctionem Extremam non suscepimus, sed illis solummodo, qui in statu quodam *Potentissimis* constituti erant, aut esse propter peccata debebant. Quod non secundum adhuc perseverantes, colligi videtur ex *Praefatio Radberti* in *Vita S. Adalardi Corbeiensis Abbatis* scribente; *Intra* vero audiens beatis vir *Hildebrandus Episcopus Sanctus agrotius Parvus*, advenit illico, *Intra* cum carissimis ieiunis Episcopis a nobis presenti, utrum benevolentis oleo, sicut a B. *Apollonius sanctius* est, debet perungi; interrogavimus eum utrumne vellet? que procul dubio sciebamus peccatorum oneribus non detinet. Quod ille audiens, oculis in calum, continuo oscularat, & sibi fecerit. Cum itaque *Gregorius Nazianzeni Pater*, *Basilius*, *Gregorius Neocaliforniensis*, *Martinius*, *Ambrobus*, *Augustinus*, *Fulgentius* *Santi Pontifices* essent, contiuo *Sacra* crisa incedentes, ob hanc forte rationem illis administratum non est *Unguentum Extremum Sacramentum*, quod est complementum *Pentimenti*.

Quinto, quia *Unguentum Infirmorum* instituta est a Christo Extrema tamquam consummatio, atque per *Pontificem Christi* ministerialis, forte non administrabatur primis faciliis viris virus complementis suis, & sanctis, præ

Sentiam, Opusculo 9. Yvo Carnotensis, qui Publica patitentia Sacramentum nuncupat: Petrus Cluniacensis, qui institutum esse scribit propter peccatorum remissionem: & Sacra Synodus Tridi. sif. 14. c. 1. Can. 2. De Extrema Unctione, docens, ac definiens hoc Sacramentum Remittente peccata. Remittit autem imprimis leviora, quæ communi nomine venialis appellantur. Lethes enim culpa Sacramento Penitentie tolluntur. Neque enim hoc Sacramentum primario loco ad graviorum criminum remissionem instituimus est, sed Baptismus tantum, & Penitentia vi sus hoc efficiunt, (inquit Concilii Catechismus.) Ex ipsa eam significatio Sacramenti precipue ejus effectus accipi debet, qui Sacramentum effectus, quod significat: adhuc annus divina bonitatis spei, eaque confirmatus, morbi omnia incommoda ferre levius, ac ipsius Domini calcane infideliis artes, & caliditatem facilius eludes; (inquit Concilii Tridentini Catechismus.) Hinc Extrema Unctio dicitur Sacramentum Spei, quemadmodum Baptismus, & Confirmationis dicuntur Sacramenta Fidei, Eucharistia Sacramenta regeneratio, & Penitentia quedam spiritualis sustitutio, ita & Extrema Unctio sit quedam spiritualis sanatio. Sicut autem corporalis sanatio vitam corporis supponit in eo, cui praebeatur medicina: ita spiritualis sanatio vitam animam supponit; quare hoc Sacramentum non datur contra defectus, quibus spiritualis vita tollitur, scilicet peccatum originalis, & mortale, sed contra venialis, quibus spiritualiter fit infirmus. Ita differit S. Th. in 4. Sentent. dist. 23. q. 1. art. 2. Consequenter tamen remittit etiam mortalia Sacramentum istud, si forte commissa sunt a tempore suscepcta Absolutionis in infirmitate, praesertim si ea se commissim infirmis ignorent, vel confiteri non valent. Hinc S. Th. 4. Contra Gentes, cap. 73. scilicet: *Concilio, quod homo omnium peccatorum, qui commisisti, notitiam, vel memoriam non habet, ut posse per Penitentiam lingua expurgare: sicut etiam quotidiana peccata, sine quibus professa vita non agitur, a quibus potest hominem in suo exercitu hoc Sacramentum emundari.* Suffragani S. Caroli in Instructionibus de Extremo, unctio. Prima inquit, utilitas, & effectus hujus Sacramenti est, quod peccata reliquias tollit, tamquam complementum Sacramenti Penitentie. Quia reliquia peccata sive intelliguntur, sive mortalia, sive venialis, que post alia Sacraentia remanent, potest enim fieri, ut ignorantem eo, qui commisisti, vel non valentes confiteri, peccatum mortale remanesca ita quod delendo ita hoc Sacramento justificari, si fieri posset enim per hoc Sacramentum favori, qui aliqui fuisse dannandus.

a. Abstergere reliquias peccati. Quoniam illig.

Alter Extremis unctio effectus est abstergere reliquias peccati: quod nomine intelligitur etiam reatus peccati temporalis, prava dispositiones ad peccandum, quae per frequentes actus peccatorum contrahantur; animique languor, & infirmitas ex peccato relata. Sicut enim cura corporis infirmitate remanserit in homine debilitas quadam, quae fit, ut perfectum vigorem non habeat ad exercenda vita opera; si delecto peccato remanserit adhuc in homine debilitas quadam ad operationes vite spiritualis exercendas. Hujus autem Sacramenti vis propria est, ut eas reliquias peccati abterget, quia totius spiritualis curations consummatio est. *Huiusmodi quidam spiritualis infirmitates per penitentiam sive curandas, prouidentias per opera virtutis, quibus satisfaciendo usitatur, a malis retrahitur, & ad bona inclinatur.* Sed quia homo, vel per negligiam, aut per occupationes variarum vitæ, aut etiam propter temporis brevitatem, aut propter alia sua infirmitates, proditos effectus in se profecto non erat; salubriter ei prosidetur, ne per hoc Sacramentum prudenter curatio compleatur. Et a reatu pana temporalis liberetur: ut si nihil in remanente, quod in exitu anima a corpore cum posset aperceptio ne glorie impedit. Verba sunt S. Thomas, Lib. 4. Contra Gentes, cap. 73. non tamen remittit semper omni ex parte reatu pana temporalis, ita quod post mortem homini nulli pene obnoxios remanserit; sed tunc tantum, cum adeo interior dispositio ad remotionem talis reatus finaliter hoc Sacramento sufficiens. Denique ut sit S. Thomas in 4. Sentent. dist. 23. q. 1. art. 2. Quæsiunc. 1. ad secundum, Reatum pana temporalis dimittit ex consequenti, in quantum debilitatem solle, quia eadem panem levius portas fortis, quam debili.

Tempus autem curations languoris, & infirmitatis, quam animi ex peccatis contraxit, maxime opportunum est, cum gravi morbo afflentur, scilicet periculum impedit. Item homini a natura infirmum est, ut nihil in rebus humanis quæ ac morte pertinet; auger autem magno perire hunc timorem prætorum scelerum memoria: cum præferat gravissime conscientie nostræ accusatio nos urget. Ut enim scriptum est Sap. 41. *Venient in cogitationem peccatorum suorum similes, & traducent illos ex adversitate iniquitatis infernum.* Denique illa cura, & cogitatio vehementer angit, quod paulo post stare oporteat ante tribunal Dei, et quod nobis justissima pro eo, ac meriti serimus, Sententia ferenda sit. Sepe autem evenit, ut filii de hoc terrore perculsi, se miris modis exigitari sentiant, ita Concilii Tridentini Catechismus p. 2. De Unctionis Extreme Sacramento, §. 28.

Tertius, & quartus Extremis unctio effectus est al. confirmatio levioris animæ, ejusque confirmatione, ut morbi incommodi.

CAPUT III.

De Ministro Unctionis Extremae.

PROPOSITIO UNICA.

Minister Unctionis Extremae est Presbyter, vel Episcopus.

Extrema Unctionis Minister.

Dogma fidei est a Jacobo traditum: *Informatur quis in rebis? Inducat Presbyteros Ecclesia.* Quo nomine Senioris e Licei non intelligi, series contextus docet. Non enim simpliciter Presbyter dicuntur, sed Presbyter Ecclesia. Deinde, jubetur orare super infirmum ipsumque ungere in Nomine Domini: denique per eorum Ministerium remissio peccatorum obtinenda promittitur. Atque ita hunc locum exposuerunt Patres S. Jo: Gobryostomus. Lib. 3. De Sacerdotio: *Iacob. I. In Epitola ad Decentium, S. Eligius in Sermonem ad Populum, Venerabilis Bodo, in cap. 5. S. Jacobi, Concilia Vyromiensis cap. 72. Aquifranco cap. 2. c. 5. & Tridentini sif. 14. cap. 3. De Sacramento Extrema Unctionis, & Canone 4. cujus haec sunt verba: Si quis dixerit, Presbyter Ecclesia, quos Beatus Jacobus adducuntur esse ad infirmum innangendum horat, non esse Sacerdotes ab Episcopo ordinatis sed atque Senioris in quovis communione esse solum Sacerdotem; Anathema sit.*

Plures Sacerdotes adunctione Minister. Ministrorum sibi sibi potest Intervenire decet.

Unicus sacerdotis.

Sepem Sacerdotes ex confundente Orientalis Ecclesiæ hoc Sacramentum administrant, ut constat ex Euchologio, & Simeone Theoflontiensi. Plures etiam in Ecclesiæ Occidentali hoc olim obiit Ministerium, ut docet S. Gregorius Sacramentarium, & antiqui factorum Rituum Codices, necnon S. Thomas 4. Contra Gentes, cap. 73. *Quia hoc Sacramentum perficie curations effectum habet, & in hoc requiriatur copia gratiae: competit huic Sacramento, quod multi Sacerdotes interfici, & quod oratio totius Ecclesie effectum hujus Sacramenti coadiuvet.*

Sufficit tamen unicus Sacerdos ad inungendum zegrotum, ut docet ibidem S. Thomas: *Si tamen (inquit) unus solus Presbyter aliis, intelligitur hoc Sacramentum perficie in virtute totius Ecclesie, cuius Minister existit, & cuius performatum.* Sed & olim ab unico Sacerdote fulle interdum administratum infirmis Unctionem probant Vita S. Eugenii, Vita S. Poppiani ab Everhelmo conscripta, Vita S. Prothomii a Conrado Monacho, Vita Heriberti Coloniensis Episcopi a Rupertu edita, Concilium Aquifrancae 2. c. 5. Hincmarus Remensis in Capitulo, c. 10. &c. Quamobrem merito Alexander III. Cap. Quatuor. Extra. De Verborum significatione, declarat, quod Sacerdos uno presente Gloriæ & etiam solus, potest infirmum ungere.

Olim quidem Virgo Santos oleum ad Infirmorum transufile, ut ipso ungere, & sanitatem bujumodi inunctione illos recipiile legimus. Similiter B. Genovesam oleo infirmos inungere solitam: *Sed illa Unctionis non erant sacramentales, sed ex quadruplici devotione recipiuntur ralem unctionem, & ex meritis ungentum, vel oleum mitteunt, congebat effectus sanitatis corporalium per gratiam fuituram, non per gratiam sacramentalem;* ut respondet S. Thomas in 4. Sententiar. dist. 23. qu. 2. art. 2. Quæsiuncula 2. ad secundum.

CAPUT IV.

De Subjecto Unctionis Extremae.

In Ecclesia Graeci Extrema Unctio non tantum ægrotibus, verum etiam peccatoribus sanis, & bene voluntibus, conferuntur ad remissionem peccatorum, ut constat ex Euchologio, ex Simeone Theoflontiensi, Lib. 2. De Sacramentis, ex Jobo Monacho in Contemplatione 7. Ecclesiæ Mysteriorum, ex Jeremias Constantiopolitano Patriarcha in sua Censura adversus Augustinianum Confessionem Lib. 1. c. 7. Ejusdem monastis fuit Arcadius, Jacobus Goar, Leo Allatius, & alii, qui de Rituibus Graecorum scripserunt. Hinc Graecorum morem numquam redarguerunt Latini. In Concilio Florentino de multis ab ipsis querient post Synodicam Denominationem; nullam de Unctione Extrema Questionem moverunt. *Innot. IV. Epist. ad Episc. Tafulam prohiabit, Ne Sacerdotes Graecorum, aut Confessores pro satisfactione penitentia Unctionem aliquam sollemmodo infundant: illos vero non redarguit, quod peccatores sanos inungere.*

Nihilominus retinenda est, & servanda Latina Ecclesiæ doctrina, & perpetua Disciplina solis infirmis hoc Sacramentum administrari permitens. Magis enim confusa est verba S. Jacobi, *Informatur quis in celis, &c. necnon modo locum quendam Patrium, Conciliorum, Ritualium veterum, & Innocentii III. cap. unico De sacra Unctione, appellantium materialium illius Sacramentum Oleum infirmorum.* Quocirca Eug. IV. in Decreto declarat, *Hoc Sacramentum nonnulli infirmi, de ejus morte timent, dari debet.* Et Concil. Trid. sif. 14. c. 3. Quæsiunc. 3. *Mutilati (inquit) inungi debent quarto propinquio esse potest ad partes illas, in quibus Unctioni fieri debentur; & quia quoniam non habent membra, habent tamen potestis animæ, quæ illis membris debentur, saltem in radice, & in eiusmodi peccare possunt; per ea, quæ ad partes illas pertinent, quoniam non exterius.* Et S. Caro-

Extreme Unctionis Administrationem spectantes.

REGULA PRIMA.

Oleum balsamo, aut alteri liquori admixtum, non esset sufficiens Unctionis Extrema materia si per eam admixtum, olei natura mutaretur.

REGULA II.

Etiam non mutaretur Oleum natura hujusmodi admixtione, tamen illicita est; graviterque peccares, qui Chriſta, aut pergrinum liquorem, in modica licet quantitate, Oleo infirmorum admiserint; aut eo sic mixto infirmum ungeret.

Materiz enim, formaque Sacramentorum, vel leviter, & quod accidentia mutari ex industria non possunt, quia adversus institutionem Christi, aduersus Ecclesias sanctissimam Disciplinam, & reverentiam Sacramentis ipsa debitan gravior peccetur.

REGULA III.

Cum Oleum benedictum ab Episcopo ex frequenter uita, & administratione Unctionis Extrema deficit, oleum non conferuntur admisseri conferat potest, eoque infirmus innungatur.

Hæc Regula colligitur ex c. Quid in dubiis. Extra. De consecratione Ecclesia, cuius haec sunt verba: *Nec negamus, quia oleum non consecratum consecrare posse oleo.* Eodem. Idem confirmat S. Thomas Opus. 65.

REGULA IV.

Summus Pontifex concedere potest, ut Oleum infirmorum a simili Presbytero benedicatur.

Cum enim in Ecclesia Orientali benedicatur a Presbyteris in ipsa Sacramenti Administratione, nulla ratio est, cur potest Romanus Pontifici negetur hanc benedictionem secundum Ordinis Sacerdotibus committendi.

REGULA V.

Si per errorum Sacerdos aliud Oleum, quam quod infirmorum est, ad agreum ungere, & sanitatem bujumodi inunctione illos recipiile legimus. Similiter B. Genovesam oleo infirmos inungere solitam: *Sed illa Unctionis non erant sacramentales, sed ex quadruplici devotione recipiuntur ralem unctionem, & ex meritis ungentum, vel oleum mitteunt, congebat effectus sanitatis corporalium per gratiam fuituram, non per gratiam sacramentalem;* ut respondet S. Thomas in 4. Sententiar. dist. 23. qu. 2. art. 1. Quæsiuncula 2. ad secundum.

Hanc Regulam illud verbis tradit S. Carolus Borrom. in Instructionibus De Extrema Unctione. Et Conc. Mediol. 5. tit. De iis, qui pertinent ad Sacramentum Extremae Unctionis.

REGULA VI.

Quoniam etiæ Unctionis fieri debent, quod in Ritualibus prescribunt, maximeque in organis quinqusenfum, nullaque prætermitti potest abque graviter peccare, cum adhiberi possint omnes, Unica tamen sufficit ad substantiam Sacramenti.

Unica enim Unctione satistit preceptor S. Jacobi, seu potius preceptor Domini per S. Jacobum promulgato, *Ungentes enim oleo, sicut unicæ solitione satistit preceptor Christi, Bapizantes eos.* Et Graeci non inungunt organa quinque sensuum, seu partes viciiores illorum, quorum tamen Unctionem Extremam Romana Ecclesia approbat. 3. Multa Ritualia id approbat, quibus permittunt inungi unicæ unctione, & per se labores, ut Ministri periculum vivent, & eos etiam qui bus mos proxima non sint fieri singulis. Ita Pastorale Mechiliense anno 1539. editum, & a Doctoribus Lovaniensibus approbatum: *In mortis consagratio, & pope graffante, ut periculum vivetur, sufficit inungi sensus organum magis ad mortis non extitum, ad dectum, diecto: Per ipsum sanctam Unctionem, & priuissimum suum misericordiam inducat tibi Deus quicquid deliquerat per vim, auditem, oderat, gustum, & tactum. Eadem præmix approbat, eamdemque Regulam tradunt Cameracensis, Arebatensis, aliamque Ecclesiæ Manualia.*

REGULA VII.

In Mutilatis debent inungi partes viciniores organis sensuum.

Hanc Regulam tradit S. Th. in 3. Sentent. dist. 23. q. 2. art. 3. Quæsiunc. 3. *Mutilati (inquit) inungi debent quarto propinquio esse potest ad partes illas, in quibus Unctioni fieri debentur; & quia quoniam non habent membra, habent tamen potestis animæ, quæ illis membris debentur, saltem in radice, & in eiusmodi peccare possunt; per ea, quæ ad partes illas pertinent, quoniam non exterius.* Et S. Caro-

Non 2 Ius

Ius in Instructionibus De Extrema Unctione: Si quis inquit, membro aliquo careat, quod inungi prescriptum est, ungar partem ei propriece.

In cœcis, aut furdis a nativitate non fuit Undio oculorum, aut surium, nec verbius sensibus respondentia præferatur: in multis a nativitate fuit Undio ad labia, & dicatus tamum, Quicquid peccasti per gnosum.

REGULA VIII.

Reliquis infirmis manus ab interiori parte inungi debent: Sacerdotibus vero ab exteriori parte, cum prius in sacra Ordinatione nulla fuerit.

Hanc Regulam tradit Rituallia, & S. Carolus in Instructionibus De Extrema Unctione.

REGULA IX.

Ungendis exiliis, atque membris, quae in humore paria sunt, cavere debet Sacerdos, ut cum utrumque membra unicus tantum sensus sit, utriusque unctionem absolvat unicus solus verborum forma, liceas duas crucis facias: ager autem primo dexterum, deinde sinistrum, crucis unius qui impressa Oleo faverit.

Ita Rituallia, & S. Carolus prescrribunt. Addit illo, Crucem dum unctio adhibetur oleo sacro imprimi, ut sciamus, haec dona nobis concedi, meritis Crucis, & Passionis Domini; utque eo signo in pugna, que cum Adversario sustinenda est, ut amur, sensibus nostris muniamus, itemque ut ad Christi Judicis tribunal signum Crucis deferamus, quo ostendamus nos constanter sub cruci vexillo usque ad mortem pugnare.

REGULA X.

Extrema Unctionis Sacramentum cuiuslibet Sacerdoti administrare non licet, sed solum proprio Pastori, idest Episcopo, aut Parochi, vel cui illi commiserint.

Hanc Regulam tradit Concilii Tridi Catechismus p. 2. De Sacramento Extremae Unctionis, §. 27. Negotianus (inquit) ex sancta Ecclesiæ Decreto cuius Sacerdoti, sed proprio Pastori, qui Jurisdictionem habeat, sive alteri, cui illi habiunt munera fungendi, potestam facit, hoc Sacramentum administrare licet. Item Concilii Mediolanense 5. Ne aliis Sacerdoti nisi Parochi, hoc Sacramentum ministeret. Quamobrem Regularies Sacerdotes Extremam Unctionem sicut seculari infirmo administrantes abhinc licentia Parochi, vel Episcopi illius, lethaliere peccant, et in Excommunicationem incurvant, ut constat ex Clementina 1. De Proficij, & Clementina Didam, Tit. De Sepulturis. Deficiente tamen Parochi, & quovis ab eo, vel ab Episcopo potestatem habente, quilibet Sacerdos, etiam Regularis, hoc Sacramentum licet administrare posset. Cum enim quilibet Sacerdos potestatem habet absolvendi a quibuscum peccatis, & Censuris in articulo mortis constitutis, per eum, quemlibet habere potestatem in hoc articulo administrandi Sacramentum illud, quod est Complementum Pœnitentiae, ne forte moribundus hoc beneficio defatur priuentur aeterna salute: quod contingere posset, si vel aliqui peccata mortalia remittende haberent, vel non confirmarent Oleo sacro adversus tentationes exteras.

REGULA XI.

Omnes diligenter Parochus adhibeat, ut cum perleculum mortis agro impenderet, supremoque vita dies insparevatur, illud oportuno tempore ministret: proposito sibi exemplo Sanissimi Episcopi Malachia, qui cum culpa sua, licet immorto, adhibebat, quod multos quadam sine hac Sacramento deceperat, totam noctem lacrymose affixus: ita ut Dei misericordia, manu illius quasi & sponso noxilita, et loco se erigeret, hoc Sacramentum acceptaret, & etiam a morte conseruat.

Verba sunt S. Caroli in Instructionibus De Extrema Unctione. Idem statutus Concilii Mediolanensis 5. Causa Parochi, ne in eo ministerio negligantur, ultame morte culpam contrahant. Aliquis si ad illius Ministeriationem accedit, tunc neglexerit, eum ratione Deo reddat, tum postea ab Episcopo graviter pœnitatur.

Ut autem oportuno tempore ministret, cum sape alias, utpote cum aegrotatione prima vistit, tunc quo etiam tempore Sacram Eucharistiam pro Viatico ei ministrat, hoc illius monebit: Ut dum sana mente est, sibi ministrari perat: simulque item demonstrabit, quam salutariter expedit: ultra, sponteque pro hoc Sacramentum depositi.

REGULA XII.

Si aliquando acciderit, ipsum Parochum, vel ab eo delegatum Prelatorem, dum unctus infirmum, praे virium imbecillitatem, aliove causa deficeret; alius Sacerdos, si profens adhuc, aut alijs statim evocatus, reliqua patet, quas illi non userit, ungere rite perget: unctus autem denuo non unget.

Hanc Regulam tradit S. Carolus in Instructionibus De Sacramentis. Extrema Unctione.

REGULA XIII.

Necessum est expellere tempus, quo infirmus est in exitu constitutus, ut ei admittatur Unctionis Extrema Sacramentum, sed sufficit, quod periculo agnoscindere labore.

Nec enim S. Jacobus, ne Parres, qui verba illius de infirmorum Unctione explicarunt, censere infirmum esse oportere morti proximum; ut facta unctione procuraret, presertim S. Cyrilus Alexander, S. Eligius, Venerabilis Beda: immo indicant ungi folios sufficere intrimos, ut fainti corpore restituerentur. Et revera hic secundarius est unctionis Extrema effectus: potest itaque conferri nondum desperata valitudine. Nam fructu confertur ad hunc effectum consequendum homini in exitu constituto. Hunc enim effectum Sacramentum non operatur per modum miraculi, sed virtute ordinaria supernaturali, que causis naturalibus adjuvat. Præterea, confitat ex Lib. 6. Capitularium Caroli Magni, c. 75. tunc temporis expectatum non sufficere, si foret illi depressus infirmitate, nondum ut ipsius pœnitentiæ. Idem constat ex Can. 5. Concilii Aquitanensis 2. quo precipit Sacerdoti, ut regat eum, quem Depressum infirmitate agnoverit, etiam nondum arguens vita illius finem preseveret. Concilii Moguntinensis Can. 26. populare tamum, ut incrimi, quibus administratur, sint laeti etiam pericolo positi.

Id confirmat S. Thib. in 4. Sentent. dist. 23. q. 2. art. 2. Quæst. 2. Hoc Sacramentum (inquit) est ultimum remedium, quod Ecclesiæ potest conferre, quasi immediate dispensans ad gloriam: & inde illis tantum infirmis debet exhiberi, qui sunt in flatu extenuitatem, propter hoc quod agnoscenda est mortis inducere, & periculum immettere. Et Concilii Tridi Catechismus: Ni etiam, qui adeo periculoso agnoscere, videtur, ut ne supremis vita dies instet, metuendum sit, hoc Sacramentum prebitur.

Verbis illis, ob vulgi delictamenta Unctionem infirmorum in mortis articulum referari cepisti, ac sensum hunc ultimam sufficiendum plurimum valere deincepsus, & personali merito conferent, & genitale totius Ecclesiæ: quod patet ex hoc, quod per medium deprecantes formularius Sacramentum confertur: Ego illius, qui non possunt recognoscere, & cum deprecione suscipere, hoc Sacramentum dari non debet: & præcepit sacerdos, & amatus, qui possunt irreverentiam Sacramentum per aliquam immunitationem facere: nisi habent lucida intervalla, in quibus Sacramentum recipere possit.

Infirmis tamen, qui sans mente dum erant, illud petierunt, aut verisimile est, quod possint: etiam poena in amissionem inciderint, vel ratione sermone mihi desirant, misericorditer item. Si vero duo infirmi amittere, præsumere laborantur verisimile sit, indecorum, aut spacio, impurene aliquid agat, quo irreverentiam Sacramentum hinc sit: non negatur, nisi aliquibus complexe ita tenentur, ut firmis, stabiliter hunc habeant. Ita S. Carolus in Instructionibus.

Synodus Parisiensis anno 1557. Si qui vero inquit, ex morbi gravitate in amissionem inciderint, consideranda est eorum vita precedens, qui si laudabiliter vitam duxerint amissa, & Christiane, ab his Sacramenti perceptione arceri non debent.

REGULA XIV.

Sacramentum Extrema Unctionis: administrari debet, & dum ager integris sensibus est.

Ita Concilii Tridi Catechismus §. 18. de Extrema unctione: Ius quo tamet gravissime peccant, qui illud tempus agroti undagi observare solent, cum iam omnis salutis speratio, vita, & sensibus carere incipiatur. Confitebit enim ad ultimum Sacramenti graciem percipiendo plenarium valorem, si agnoscat, enī in eo adhuc integrum menti, & ratio viget, fiduciam, & religiosam animi voluntatem offerere posset, facto Oleo Initiat. Quare Parochi animadhortentur est, ut ex portissimum tempore celestem Medicinam adhibeant, illam guidem servit: utiam simodum salutem, cui coram eam pietate, & religione, qui curandam sunt, magis profuturam intelligentur.

Idem statutus Concilii Burdiglense anno 1528. Non te usque (inquit) differendum est, dum ager omnibus penitentibus deficitus est. Concilii Remensis anno 1523. Parochus caecat, ne vel moris Unctionis preveniat, vel morbo invalescentis seminotum non serviat. Concilii Biurensis anno 1584. Administrare inquit, tempestive a Sacerdoti Extrema Unctione, ut ut Christianus, morte adhuc integrum Sacramentum efficaciam agnoscere possit.

Idem statutus Concilii Mediolanensis 1. Extrema, (inquit) Unctionis Sacramentum curat Parochus, ut agnoscat, dum integris est sensibus, adhibeatur.

Idem repetit S. Carolus in Instructionibus de Extrema unctionis Sacramento: Ministrat autem, dum ager integris sensibus est. Quod si aliqua morbi in infirmis oppressus, dubitatur, vivus sit, an mortuus, tunc diligenter debet Sacerdos videtur, consilium etiam Medicis; si in tanto tempore brevitatem posset. Sinon posset, & in dubio est, ea cedentur: necesse est: Si est vivus: Per istam sanctam unctionem, & suam prissimum misericordiam indulget tibi Dominus, &c.

Si ergo in eo statu est, ut spiritum ante exhalatorem videtur, quam Sacramentum hanc ministracionem Parochus absolvere posse, tunc Psalmi, & Litanies prætermissis, statua formula verborum, singulas corporis partes, quatuoragi Ritus populat, inungit. Sique superest erit, tunc statua reliqua Preces, Litaniasque adhibebit. Si vero dum ungitur, spiritum emisit, ungere Parochus desinet.

REGULA XII.

R. E.

De Extrema Unctione.

469

mitatis statu, quoniam non sit alla infirmitas simpliciter. Ita etiam statutus Synodus Lingonensis anno 1304. Senensis 1524. Carnotensis 1526.

REGULA XV.

Extrema Unctio pueris conferri non debet.

REGULA XX.

Quoniam Sacramentum Extrema Unctione non sit ad salutem simpliciter necessarium, lethalis tamen peccati rei sunt, qui a Pastore moniti recusat, vel differunt illud suscipere, propter contemptum Sacramenti.

Contingere enim potest, ut post Absolutionem, & Eucharistiam perceptam peccatum aliquod lethale infirmus comitterit, quod memorie non occurrit, ut illud confiteatur, quod Extrema Unctione tamquam medio ordinario in hac circumstantia debetur, & remittetur. Nemo etiam, qui graviter tentari sub finem vita, sic non possit, contra quas tentationes unctio Extrema instituta est: quoniam, qui illam suscipere recusat, vel differret, salutem summa periculo exponeret. Denique metuendum est, ne recusatio illa, vel dilatio ex contemptu sitem virtuali Sacramenti procedat. Omnia autem Sacramentorum contemptus est, salutis contrarius. Hinc Synodus Lingonensis anno 1404. Quia (inquit) hoc Sacramentum tunc datur, cum infirmitas mortali visiter, propterea frequenter infirmi aliqui de morte dubitantes illud recusant recipere, vel differunt quantum possunt, & in tantum quod morte præventi reculant ab hoc Sacramenti receptione: idcirco debent per omnes homines via induc ad recipiendum. & debet eis dici, quod si recusant, vel differunt recipere, ex eo, quod contumaciter Sacramentum, peccant mortaliter, & graviter. Et licet dicant, quod ne faciant ex contemptu, debet tamen dubitari, nemaligans Spiritus eos extrahens, in extremo decipiat.

Synodus Remensis Ecclesiæ: Sape monentes Sacerdotes populum, quod præsumat decimavagabundum annum complicitus, maxime Sacramentum Extremae Unctionis petant, & recipientes reverenter, si timetur verisimiliter de morte infirmorum, quia necessarium est ad salutem istud Sacramentum, si possit haberi.

Synodus Andragensis 1523. Nos quoque acceptimus; reverenter sibi digne, quod illum Sacramentum, sine quo (ut dicunt Sancti) præleuolum est ex hac vita migrare, ex quaduo negligenter omitatur, &c.

Synodus Ecclesiæ Trecensis: Si aliquis infirmus promovitus in articulo mortis inungi, contemplatio dictum Sacramentum recipere, Ecclesiastica curat Sepultura.

Synodus Parisiensis anno 1557. Commisso faciuntur sicut agerant, num adhuc in illis ratiō vigeat, ut hoc Sacramentum ad salutem suam agere, & devotus suscipere: quoniam, qui taliter pronuntiā, & mentis adhuc corporis inungi contemplari, hunc Ecclesiastica sepulchra indignum decreverunt.

REGULA XXI.

Malitibus in partis laborantibus, nisi sit in mortis periculo ex egritudine constitutus, ad bellum proficisciens, noluntur recipere reverenter, si timetur verisimiliter de morte infirmorum, quia necessarium est ad salutem istud Sacramentum, si possit haberi.

Extrema Unctionis Sacramentum administrari non debet infirmo nisi per Confessionem peccatorum suorum, & post Viaticum Corporis Christi, si recipere illud posse: nisi alius sit Ecclesiastica Ritus, aut Episcopi aliter decreverint.

Ita Concilii Tridi Catechismus: Quoniam, inquit, omni studi curare oportet, ne quid Sacramenti gratiam impediatur, et ut nihil magis aduersatur quam aliqui peccati mortis eti mori possint conscientia: servanda est Catholicæ Ecclesiæ perpetua confusio, ut ante extrema Unctionem Parientes, & Ecclesiastica Sacramentum administratur: ac donec ergo profundiori Parochi fiducia sit, ut ea fidei fundatam Sacerdoti præbeat, quia clavis qui ab Apostolis sananz di erant, ut ipso offerre conuerterant.

Synodus Carnotensis anno 1526. Cum hoc Sacramentum sit ultimum Sacramentorum, inhibet illud dari infirmis non posse Confessorum peccatorum suorum, & post Viaticum Corporis Christi, si infirmi communiceant.

S. Carolus in Instructionibus idem docet: Quoniam, inquit, nihil Sacramenti gratiam magis impedit, quam mortis eti mori possint conscientia: idcirco in eo ministrando si, cum hec inungit, quoniam peccata confessi, ne præterea sacra Eucharistiam funguntur, aut saltem sic confessi, si forte non peccatum ob somnacum, gatutis impeditum sacra Communionem sumere. Si quem vero repente et morbi occupavit, ut neque confiteri, neque communicari posset, ex aliquis tamen confritionis, aut pietatis significacione conjectur, cum velle fibi hoc Sacramentum Extrema Unctionis ministerari, tunc Parochus ministrabit.

Olim quidem ante Viaticum Corporis Christi administrata infirmis unctionem Extremam veteris Discipline Ecclesiastica Monstrum probant. In Sacramentario S. Gregorii apud Menardum, post recitas preces, & unctionem infirmi, subditur: Deinde communice cum Corpore, & Sangui Domini. Ita habetur in Codice Roudoli, & Ratoldi, & Tiliiano, & S. Remigii, & S. Germani a Pratis. Concilii Aquitanensis anno octingentesimo trigesimo sexto, Constatu detinet: Si quis infirmis depresso fuerit, ne Con-

fiteatur, ita iterum non debet inungi: sed recidivum patiatur, erit alia infirmitas, & pati si fieri inunctio.

Quodammodo vero sunt agnoscindentes diuinaria, ut hæc inungit, & hæc non inungit, quoniam peccata confessi, ne præterea sacra Eucharistiam funguntur, aut saltem sic confessi, si forte non peccatum ob somnacum, gatutis impeditum sacra Communionem sumere. Si quem vero repente et morbi occupavit, ut neque confiteri, neque communicari posset, ex aliquis tamen confritionis, aut pietatis significacione conjectur, cum velle fibi hoc Sacramentum Extrema Unctionis ministerari, tunc Parochus ministrabit.

Olim quidem ante Viaticum Corporis Christi administrata infirmis unctionem Extremam veteris Discipline Ecclesiastica Monstrum probant. In Sacramentario S. Gregorii apud Menardum, post recitas preces, & unctionem infirmi, subditur: Deinde communice cum Corpore, & Sangui Domini. Ita habetur in Codice Roudoli, & Ratoldi, & Tiliiano, & S. Remigii, & S. Germani a Pratis. Concilii Aquitanensis anno octingentesimo trigesimo sexto, Con-

statu detinet: Si quis infirmis depresso fuerit, ne Con-

fiteatur, ita iterum non debet inungi: sed recidivum patiatur, erit alia infirmitas, & pati si fieri inunctio.